

Hirundo

Tartu

Nr 2

Detsember 1988

HARRASTUSORNITOLOOGIDE TEGEVUSEST PÄRNU

About the Activities of Amateur Ornithologists in Pärnu

Seitsmekümnendatel aastatel toimus Eesti ornitoloogias omamoodi renessanss. Kümnendi algul said hoo sisse uurimisprogrammid "Parus", "Larus" ja "Baltika"; eriti koolinoori tõmbas ligi sõnapaar ESTONIA MATSALU. 1977. aastast algasid Eesti Haudelindude Levikuatlase tööd.

Pärnu kandis on alati olnud palju ornitoloogiaharrastajaid. Siit on saanud tuule tiibadesse ka ornitoloogid Heinrich Veromann, Vilju Lilleleht ja Jüri Kesksaik.

Tugevasti on piirkonnale mõju avaldanud rajooni lõunapiiril asuv Nigula Riiklik Looduskaitseala, kus tänu energilisele direktorile Henn Vilbastele on pandud alus mitmele ornitoloogia-alasele uurimisprogrammile. Teiseks mõjusaks teguriks on Pärnu Noorte Loodusesõprade Maja oma ornitoloogiaringiga, mis on hoolitsenud noorte pideva järelkasvu eest. Paljud aktiivselt tegutsevad linnuvaatlejad võivad end lugeda Boris Rea ja Hilja Toimeti õpilasteks. Kahel viimasel aastal ringi juhtinud Nigula RL teaduri Agu Leivitsa juhendamisel töötab väga tugev rühm noori linna ja rajooni koolidest.

1978.a. 19. märtsil tuli Pärnu Noorte Loodusesõprade Majas kokku 25 linnusõpra. Sellest ajast sai alguse ornito-infopäevade korraldamise traditsioon. Kümme aastat hiljem otsustati võtta nimeks Pärnumaa Ornitoloogide Klubi "Buteo". Seni on koos käidud 35 korda ja peetud 93 ettekannet;

iga kord on osalenud keskmiselt 28 inimest.

Käesoleval ajal on ornitoloogia lemmikharrastuseks umbes 60 pärnumaalasel. Enamus nendest on koolinoored, kellele on head eeskuju andnud veteranid Endel Arro, Arkadi Irdt, Eduard Kildemaa ja Heinrich Mitt.

Välja kujunenud on järgmised uurimissuunad:

- hallhaigrukolooniate arvelevõtmine, nende suuruse hindamine ja pesapoegade rõngastamine Eestis (P. Raja ja P. Ild)
- puistulindude arvukuse pikaajaline uurimine kaardistusmeetodil (I. Lind; K. Lauk)
- röövlindude pesitsusaegse arvukuse ja selle muutuste hindamine (E. Lelov, T. Laur ja R. Endrekson)
- roolindude rändeaegse uurimise projekt "Acrocephalus" (M. Kose, K. Lauk, P. Väljamäe, R. Lilleleht, E. Tšetsšin, H. Karama, A. Klein, K. Jefimov, M. Rao, P. & J. Ney)
- lindude sügispuuk rändevoolust Lao ninal (P. Ild, P. Raja, T. Laur, K. Rannaste jt.)
- ronkade pesitsusaegne loendus ja pesapoegade rõngastamine (K. Lauk, K. Jefimov, J. Ney)
- must-lepalinnu pesitsusaegne levik, arvukus ja pesitsusökoloogia (M. Kose)
- programm kakuliste pesitsemisest suureavalistes pesakastides (T. Laur, P. Raja, P. Ild, J. Miilberg ja E. Lelov)
- programm kuldnoka arvukuse uurimiseks (I. Lind, T. Laur, K. Nauts ja P. Väljamäe)
- rasvatihase ja must-kärbsenäpi demograafia uurimine (T. Laur, U. Kirsimäe, K. Lume, P. Ild, P. Sügav, I. Lind, H. Karama, M. Rao, J. & P. Ney, P. Väljamäe, K. Jefimov, M. Kose, A. Klein, J. Eltermaa, R. Endrekson, R. Lilleleht, E. Tšetsšin).

Eedi Lelov

Pärnumaa Ornitoloogide Klubi "Buteo" president